

КОНЦЕПЦІЯ ВІРТУАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА ТА ЙОГО ОСОБЛИВОСТІ В УМОВАХ СМАРТ-ЕКОНОМІКИ

Концепція віртуального підприємства стала актуальною в умовах сучасних технологічних та економічних трансформацій, особливо в контексті смарт-економіки. Концепція віртуального підприємства та його особливості в умовах смарт-економіки складаються з таких компонентів [1-7]:

1. Географічна розсіяність – віртуальні підприємства можуть об'єднувати розпорошені географічно елементи, які працюють разом в режимі онлайн, що дозволяє використовувати найкращі ресурси та експертизу незалежно від їхнього місця розташування.

2. Використання інформаційних технологій – віртуальні підприємства активно використовують різноманітні інформаційні технології для управління процесами, комунікаціями та співпрацею між учасниками.

3. Гнучкість та адаптивність – віртуальні підприємства можуть швидко реагувати на зміни в ринкових умовах.

4. Цифрова трансформація – віртуальні підприємства використовують передові цифрові технології для управління усіма аспектами бізнесу, включаючи виробництво, маркетинг, обслуговування клієнтів та логістику.

5. Онлайн-комунікації – всі комунікації здійснюються через інтернет, використовуючи електронну пошту, чати, відеоконференції та інші засоби зв'язку.

6. Робота в хмарі – використання хмарних технологій для зберігання та обробки даних, що дозволяє підприємствам отримувати доступ до ресурсів без необхідності великих витрат на інфраструктуру.

7. Електронна торгівля – віртуальні підприємства активно використовують платформи електронної торгівлі для продажу своїх товарів та послуг.

8. Аналітика даних – збір і аналіз великих обсягів даних допомагає виробляти точні прогнози, оптимізувати стратегії та приймати управлінські рішення.

Ці компоненти дозволяють віртуальним підприємствам бути більш ефективними, швидше реагувати на ринкові та технологічні зміни та забезпечувати високий рівень обслуговування клієнтів в онлайн-середовищі [1; 5; 7].

В умовах смарт-економіки, де інформаційні технології використовуються для оптимізації всіх аспектів бізнес-процесів, віртуальні підприємства можуть виявитися особливо ефективними. Так, основними особливостями віртуального підприємства в умовах смарт-економіки є [2; 4; 6]:

– електронна платформа (віртуальне підприємство базується на електронних платформах для комунікації, транзакцій та взаємодії з клієнтами);

– глобальний доступ (віртуальні підприємства можуть працювати глобально, взаємодіючи з клієнтами та партнерами з будь-якої точки світу);

– спільна економіка (віртуальні підприємства можуть вигідно використовувати концепції спільної економіки, такі як платформи для обміну ресурсами або спільного використання послуг);

– висока автоматизація (використання технологій для автоматизації бізнес-процесів, що забезпечує ефективну та швидку роботу);

– віддалена робота (застосування принципів віддаленої роботи для залучення та утримання талановитого персоналу, незалежно від їхнього місця розташування);

– цифрова безпека (значна увага приділяється заходам забезпечення цифрової безпеки та конфіденційності інформації);

– аналітика та Big Data (використання аналітики та великих обсягів даних для прийняття рішень та вдосконалення стратегій);

– гнучкість та швидкість реакції (здатність швидко адаптуватися до змін в умовах ринку та швидко реагувати на зміни попиту).

Віртуальний бізнес – це захоплюючий напрямок, який відкриває нові можливості для бізнесу та сприяє створенню більш гнучких та ефективних моделей підприємництва. Бізнес-процеси в інформаційній економіці можуть бути вкрай різноманітними, але деякі загальні риси можна охарактеризувати так [3; 5; 7]:

– цифрова орієнтованість: багато бізнес-процесів в інформаційній економіці базуються на обробці та аналізі цифрових даних. Відповідно, використання віртуальних підприємств може полегшити автоматизацію цих процесів;

– глобальний доступ: смарт-економіка часто вимагає глобальної взаємодії, де віртуальні підприємства можуть забезпечити доступ до ресурсів та експертів з різних частин світу, що сприяє глобальній співпраці;

- ефективність та оптимізація: з використанням технологій, таких як штучний інтелект і аналітика даних, бізнес-процеси можуть бути оптимізовані для підвищення продуктивності та зменшення витрат;
- гнучкість та мобільність: віртуальні підприємства дозволяють працювати з будь-якого місця, що особливо важливо в умовах розподіленої роботи та глобальних бізнес-мереж;
- безпека даних: з огляду на великий обсяг цифрової інформації, безпека даних стає пріоритетом, де віртуальні підприємства повинні забезпечувати надійний захист від кіберзагроз.

Ці характеристики вказують на те, що віртуальні підприємства можуть ефективно впроваджуватися для оптимізації та поліпшення бізнес-процесів в умовах смарт-економіки.

Головна мета концепції віртуального підприємства в умовах смарт-економіки може залежати від конкретної галузі функціонування та стратегії. Однак основними цілями зазвичай є оптимізація бізнес-процесів, зменшення витрат, поліпшення доступності для клієнтів і, звісно, збільшення прибутку [5-7].

Віртуальні підприємства можуть прагнути до гнучкості і мобільності, використовуючи технології для забезпечення ефективності комунікацій та співпраці на відстані. Також важливим аспектом є створення безпечного і надійного інтернет-простору для бізнес-операцій [3-6].

Для кожного віртуального підприємства важливо визначити свої унікальні цілі, враховуючи специфіку його діяльності та конкурентне оточення. Серед переваг віртуального підприємства виділяють:

- віддалена робота: робочі процеси віртуальних підприємств часто базуються на віддаленій роботі, де команди можуть працювати з різних географічних регіонів або навіть країн, використовуючи інтернет технології для спілкування та спільної роботи;

- електронний бізнес: віртуальні підприємства активно використовують електронні платформи для ведення бізнесу, що може включати електронну комерцію, електронні платежі, онлайн-маркетинг та інші аспекти електронного бізнесу;

- гнучкість та швидкість реакції: віртуальні підприємства часто володіють високою гнучкістю, оскільки їм легше адаптуватися до змін у внутрішньому середовищі та ринкових умовах, що дозволяє їм швидше реагувати на нові можливості чи виклики;

- зосередженість на технологіях: використання сучасних технологій, таких як хмарні сервіси, інтернет речей та штучний інтелект, є ключовим аспектом віртуальних підприємств;

- ефективне управління інформацією: завдяки використанню інформаційних технологій віртуальні підприємства здатні ефективно збирати, обробляти та використовувати великі обсяги даних для прийняття управлінських рішень [1-7].

Отже, віртуальне підприємство – це організаційна форма, яка використовує інформаційні технології для організації своєї діяльності та взаємодії зі зовнішнім середовищем.

Література

1. Organizational and economic mechanism of a business security as a guarantee of its sustainable development [Електронний ресурс] / V. Tkachenko, I. Tkachenko, P. Puzyrova, A. Klochko // *Virtual Economics*. – 2019. – Vol. 2, No. 4. – P. 71-85.
2. Puzyrova P. Business management in military conditions as a support element for the country's smart-economy / P. Puzyrova, A. Cherniai // *Імперативи економічного зростання в контексті реалізації глобальних цілей сталого розвитку : тези доповідей III Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції*, м. Київ, 10 червня 2022 року. – В 2-х т. – Т. 2. – Київ : КНУТД, 2022. – С. 141-144.
3. Puzyrova P. Business support as part of the smart-economy and martial law / P. Puzyrova, A. Melnyk // *Імперативи економічного зростання в контексті реалізації глобальних цілей сталого розвитку : тези доповідей III Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції*, м. Київ, 10 червня 2022 року. – В 2-х т. – Т. 2. – Київ : КНУТД, 2022. – С. 138-141.
4. Беззубко Б. І. Використання віртуальних підприємств у підготовці студентів економічних та управлінських спеціальностей / Б. І. Беззубко, Л. В. Беззубко // *Освітня аналітика України*. - 2022. - Вип. 1. - С. 30-39.
5. Васюткіна Н. В. Нові підходи у використанні інформаційних технологій в управлінні проектами віртуальних підприємств / Н. В. Васюткіна, М. Д. Гуменюк // *Економіка і управління*. - 2020. - № 3. - С. 54-62.
6. Голіонко Н. Г. Віртуальні технології як передумова розвитку конкурентоспроможності підприємства / Н. Г. Голіонко, А. М. Островська. // *Ефективна економіка*. - 2020. - № 1. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2020_1_37.
7. *Національна економіка в умовах формування нової фінансово-економічної архітектури світу [Текст] : монографія / [О. В. Чернявська та ін.] ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. О. В. Чернявської ; Вищ. навч. закл. Укоопспілки "Полтав. ун-т економіки і торгівлі" (ПУЕТ)*. - Полтава : ПУЕТ, 2014. - 318 с. : рис.
8. Пузирьова П. В. Сучасні аспекти менеджменту віртуальних підприємств / П. В. Пузирьова // *Стратегічні пріоритети розвитку економіки, фінансів, обліку та права в Україні та світі : збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції*, м. Полтава, 3 жовтня 2019 року. – У 6 ч. – Ч. 2. – Полтава : ЦФЕНД, 2019. – С. 33-34.